

Oskuste ja tööturu reformid (elnõu, „Eesti 2035“ 15.10 seminaril arutelumaterjal)

I OSA: Millist muutust reformidega soovime?	
Eesmärk 1: Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad eneseteostust ja isiklikku arengut.	Möödik 1:
Eesmärk 2: Eesti haridus- ja tööturupoliitika on paindlik, tulevikku vaatav ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline	Möödik 2:
Eesmärk 3: Eestis on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu, mis toetavad Eesti riigi ja majanduse edenemist	Möödik 3:

II OSA Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>A. Laste ja noorte õpitee arendamine paindlikuks, mitmekesiseks ja võrdseid võimalusi toetavaks (AV5):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Formaalhariduse ja mitteformaalse õppe lõimimine (sh noorsootöös ja kaitseväes omandatud teadmiste ja oskuste arvestamine formaalhariduses; õpikeskkondade laiendamine (nt muuseumiõpe, haridusprogrammid kultuuriasutustes jms)); ➤ Üld- ja kutsekeskhariduse lõimimine (sh korralduse, rahastuse, ja omandiküsimuste analüüsimine; ühtse keskharidusstandardi väljatöötamine jne); ➤ Ühtsete regionaalsete haridusvõrgustike loomine (ühendatud kutsekooli, täiendõppe, gümnaasiumi ja noorsootöö võimalused) ning koostöö tõhustamine kohalike omavalitsustega; ➤ Gümnaasiumi- ja põhikooli koolivõrgu korrastamine (sh riigigümnaasiumide ehitamine ja kliimaneutraalse taristu arendamine) ning taristu ühiskasutuse soodustamine; ➤ Haridussüsteemist väljalangemist ennetavate meetmete ja tugivõrgustiku arendamine; ➤ Noorsootöö (sh huvihariduse) võimaluste regionaalselt ja valdkondlikult tasakaalustatud arendamine. 	<p>HTM, SOM, KUM, KAM, (KOV)</p>

Oskuste ja tööturu reformid (elnõu, „Eesti 2035“ 15.10 seminaril arutelumaterjal)

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>B. Formaalhariduse poolt pakitava õppe kvaliteedi tõhustamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Õppijate üldpädevuste ja mittekognitiivsete oskuste arendamine ainealaste teadmiste ja oskuste kõrval (sh vajalike oskuste kaardistamine koostöös erinevate valdkondadega); ➤ Õppekavade arendus ning õppekeskkonna ja õppevara kaasajastamine; ➤ Praktilise kogemuse integreerimine erinevate haridusliikide õppekavadesse koostöös tööandjatega; ➤ Õpi-/andmeanalüütika juurutamine õppeprotsessis kõikidel haridustasemetel; ➤ Koolijuhtimise kvaliteedi tagamine ja juhtimiskompetentside kaasajastamine (sh haridusasutuste juhtide töösoorituse seire kehtestamine); ➤ Tööturu tulevikuvajadusi arvestava kutseharidustellimuse kujundamine, kutseõppe õppekavade kaasajastamine, kutseõppe strateegiline arendamine ja populariseerimine ning kutseõppe rahastamismudeli edasiarendamine. 	<p>HTM, SOM, KUM, MKM</p>

Oskuste ja tööturu reformid (elnõu, „Eesti 2035“ 15.10 seminari arutelumaterjal)

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>C. Inimeste teadmiste ja oskuste arendamine paindliku ja inimeste toimetulekut toetava elukestva õppe kaasabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Elukestva õppe süsteemi terviklik uuendamine (sh rahastamismudel, kvaliteedi tagamise põhimõtted, maksu- ja toetussüsteemide muudatuste analüüsimine, nn nanokraadide ja kooliampsude süsteemi väljatöötamine; rahvaraamatukogude ja muuseumide võimekuse arendamine nt digipädevuste pakkumisel); ➤ Töökohapõhise õppevormi sihtrühma ja erialade valiku laiendamine (eriti noorte sihtrühmale) ning praktika ja töökohapõhise õppevormi kvaliteedi tagamine; ➤ Haridustee katkestanud täiskasvanute formaalharidusse tagasipöördumise soodustamise meetmete arendamine; ➤ OSKA metoodika uuendamine ning kutsestandardite ümberkujundamine oskuste profiilideks; tööturuanalüüside arendamine; ➤ Täiskasvanud õppija mobiilsuse toetamine. 	<p>HTM, SOM, MKM, SIM, KUM, RAM</p>

Oskuste ja tööturu reformid (elnõu, „Eesti 2035“ 15.10 seminaril arutelumaterjal)

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>D. Tööjõu pakkumise tagamine väheneva rahvastikuga ning majanduse struktuurimuutustega kohanemiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mitteaktiivsete inimeste tõhusam toetamine tööturule naasmiseks ja tööturul püsimiseks, sh (NEET) noorte, hoolduskoormusega inimeste ja vanemaealistel hõives püsimise toetamine; ➤ Kirde- ja Kagu-Eesti tööturgude piirkondliku mahajäämuse vähendamine; ➤ Tugevate oskustega ja kõrgharidusega inimeste kõrgema palga ja tootlikkusega töökohtadele aitamine; ➤ Madalate oskustega inimeste tööturul osalemise toetamine ➤ Olemasolevate tööturuteenuste ülevaatamine ja konsolideerimine; ➤ Noorsootöömeetmete arendamine noorte tööturule sisenemise toetamiseks. 	<p>SOM, HTM, KUM, JUM, RM</p>

Oskuste ja tööturu reformid (elnõu, „Eesti 2035“ 15.10 seminaril arutelumaterjal)

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>E. Tuleviku tööks valmisoleku tagamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tööõiguse ja töökeskkonna reeglite moderniseerimine lähtudes töövormide muutumisest (sh platvormitöö regulatsiooni väljatöötamine, vabakutseliste või tööampsude tegijate); ➤ Tõhusate töötervishoiu ja -ohutuse teenuste kujundamine töötaja füüsilise ja vaimse tervise probleemide ennetamiseks; ➤ Töötervishoidu ja -ohutust edendavate infotehnoloogiliste lahenduste väljatöötamine; ➤ Uutele töövormidele vastavate maksu- ja sotsiaalkaitsereeglite väljatöötamine (sh arvestades vabakutselisi, tööampsude tegijaid jne). 	<p>SOM, RM, HTM, KUM</p>

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>F. Kõrghariduse kvaliteedi hoidmine ja tõstmine (AV5):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kõrghariduse rahastamise (tasuta õppe võimaluste) ülevaatamine, et tagada nii õiglane ligipääs kõrgharidusele kui ka korralduse vastavust ühiskonna ja tööturu vajadustele; ➤ Kõrghariduse kvaliteedi ja rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmine, sh töökohapõhise õppe laiendamine, õppejõudude ja tudengite mobiilsus, tööstusmagistrantuur ja -doktorantuur; praktikakorralduse arendamine jm; ➤ Öppelaenu ja stipendiumite süsteemi kaasajastamine õppe kättesaadavuse tagamiseks; ➤ Kõrghariduse panus regionaalpoliitikasse: kõrghariduse pakkumine regionaalsetes kolledžites. 	<p>HTM, RM</p>

Oskuste ja tööturu reformid (elnõu, „Eesti 2035“ 15.10 seminaril arutelumaterjal)

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>G. Talentide arengu soodustamine ning talentide hulga suurendamine (AV5, AV1):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Andekaid õppijaid toetavate meetmete arendamine formaalses ja mitteformaalses haridussüsteemis; ➤ Talendipoliitika programmide arendamine, sh meetmed välisüliõpilastele; ➤ Koordineeritud meetmete arendamine talentidele atraktiivse keskkonna pakkumiseks (sh atraktiivne elu- ja kultuurikeskkond). 	<p>HTM, MKM, KUM, VM</p>

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>H. Tasakaalustatud ja inimesekeskse rände- ja lõimumispoliitika arendamine arvestades ühiskonna ja tööturu vajadusi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Targa ja tasakaalustatud immigratsioonipoliitika kujundamine ➤ Lõimumis- ja kohanemisteenuste kaasajastamine; ➤ Täiskasvanute eesti keele kui teise keele õppe süsteemi arendamine; ➤ Ühiskondlike hoiakute kujundamine ning kultuuriliste ja sotsiaalsete pingete maandamine. 	<p>HTM, MKM, KUM, VM</p>

Oskuste ja tööturu reformid (elnõu, „Eesti 2035“ 15.10 seminari arutelumaterjal)

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>I. Lõhede vähendamine ning võrdsete võimaluste tagamine hariduses ja tööturul:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Erivajadusega inimeste hariduskorralduse nüüdisajastamine (sh haridustugiteenuste ja sotsiaalteenuste lõimimine) ning erivajadusega inimeste hõivesse aitamine; ➤ Eesti keelest erineva emakeelega õppijate õppekorralduse kaasajastamine üldhariduskoolides; ➤ Soolise palgalõhe minimeerimine ning sooliste stereotüüpide vähendamine; ➤ Soolise segregatsiooni vähendamine haridusvalikutes ja tööturul ➤ Töö- pere-, ja eraelu ühitamise võimaluste parandamine. 	<p>SOM, HTM, MKM, SIM</p>

Reform ja võtmetegevused	Vastutajad
<p>* Haridus- ja noorsootöötajate ning tugispetsialistide professionaalse arengu toetamine ning järelkasvu tagamise teema läheb koos meditsiinipersonali ja siseturvalisuse töötajatega riigivalitsemise lõuendile.</p>	